Tue Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaa

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH
Rahankeräyslupa: RA/2018/719, lupa on voimassa 01.01.2019-31.12.2021
koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511

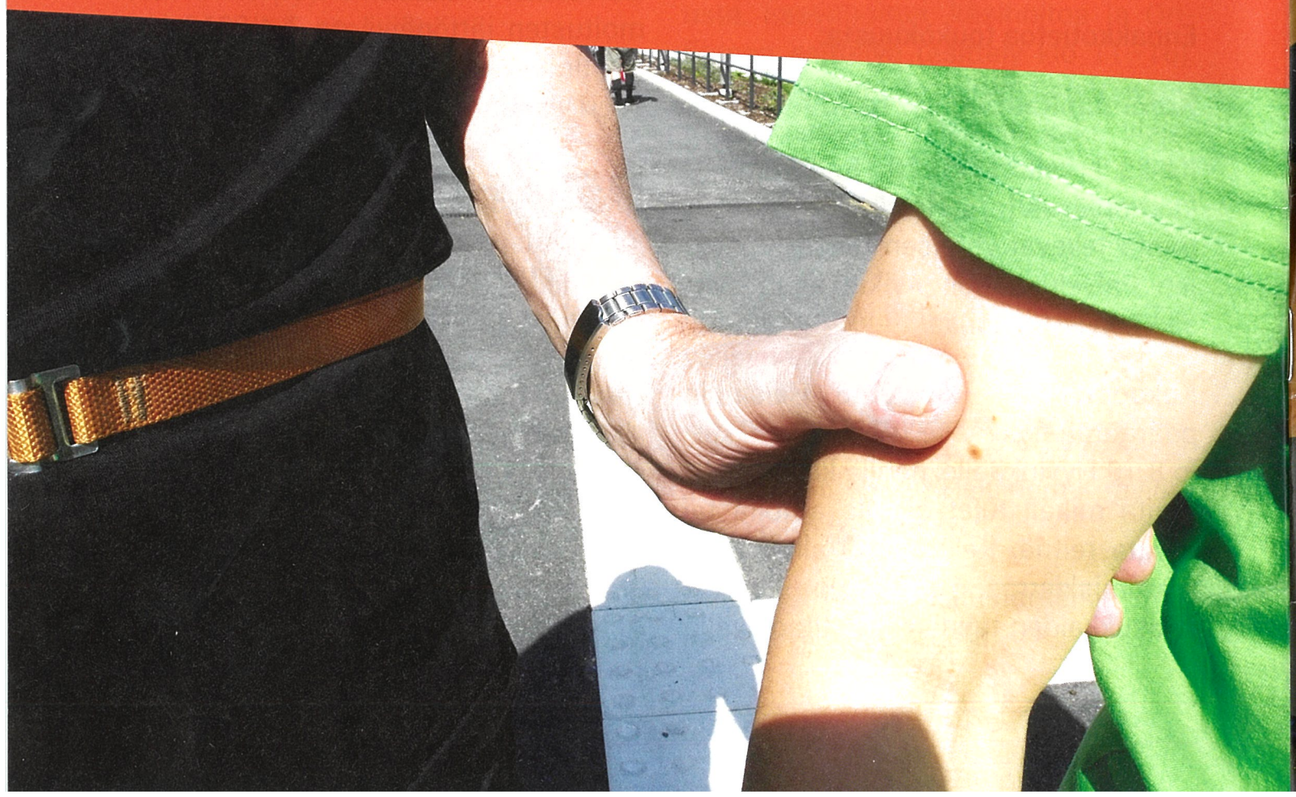

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

3/2019

Aluepalvelut muutoksessa
Viittomakielinen saattohoito

Sisältö

Pääkirjoitus 3
Alueelliset foorumit käynnistyivät 4
Vuoden viittomakieliteko -palkinto 7
Aluepalvelut sopeuttaa toimintaansa 8
Seurakunnan aistipäivä 10
Viittomakielinen saattohoito 12
Yhteystietojen päivitys sujuvaksi 13
Aluetyön uudistaja Terhi on poissa 14
Järjestöjen sosiaaliturvaopas ilmestynyt 15
Kelalta selkokieliset esitteet 15
Verkkopalveluiden käyttö helpottuu 16
Kohti eduskuntavaaleja 18
Keho ja kosketus kommunikaatiossa 19
Ilmoitukset 21

Kansikuva: Pistenäytön käyttöä. Jatkossa verkkoasiointi tulee helpommaksi esimerkiksi Kelan sivuilla. Lisää aiheesta s. 16. Kuva: Jaakko Evonen.

Tuntosarvi
45. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry

Taitto
Heidi Häyrynen

Päätoimittaja
Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Viestinnän työryhmä 2019
Leila Rytimaa ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat
Heidi Häyrynen, Jaakko Evonen

Yhteinen sähköposti
viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 11 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika
ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka
Grano Kuopio

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Verkkopalvelut kaikkien ulottuville

Kirjoitan tämän pääkirjoituksen selkokielellä. Se helpottaa lukemista ja on osa saavutettavuutta. Suomi on ottanut käyttöön saavutettavuusdirektiivin. Tällä tarkoitetaan lakia verkkosivujen tekemiseksi sellaisiksi, että kaikki voivat niitä käyttää. Laki koskee valtion ja kuntien viranomaisia, kouluja ja muita, jotka saavat valtion rahaa verkkosivujen tekemiseen. Tulevaisuudessa myös pankkien sivujen pitää olla saavutettavia. Uusien verkkosivujen täytyy olla saavutettavia viimeistään 23.9.2019 ja vanhojen verkkosivujen 23.9.2020.

Tutkimuksen mukaan Suomessa on yli 1,2 miljoonaa ihmistä, jotka tarvitsevat parempaa saavutettavuutta. Kuurosokeita on tästä pieni joukko, vain noin 1000 ihmistä. Kuurosokeat ovat kuitenkin yksi eniten hyötyvä ryhmä uudesta laista. Laki pakottaa esimerkiksi Kelan verkkopalvelut saavutettaviksi. Kaikki voivat silloin käyttää palvelua apuvälineillä tai ilman niitä.

Suomen Kuurosokeat ry on perustanut uuden työryhmän nimeltä Saavutettavuustyöryhmä. Työryhmä seuraa saavutettavuusdirektiivin asioita ja tiedottaa niistä. Jos huomaat että jokin sivu ei ole saavutettava, voit ilmoittaa tästä sähköpostilla. Sähköpostiosoite on saavutettavuusongelma@kuurosokeat.fi.

Saavutettavuus on tällä hetkellä paljon esillä julkisuudessa. Suomen Kuurosokeat ry tekee yhteistyötä järjestöjen Digiverkoston kanssa. Verkoston vuoden 2019 teema on saavutettavuus. Tavoitteena on yhteisvoimin vaikuttaa tämän tärkeän asian etenemisessä.

Kaikki eivät halua tai voi käyttää digitaalisia palveluita. Heillä pitää olla oikeus saada palvelua muulla tavoin. Pankit, vakuutusyhtiöt ja muut tärkeät laitokset vähentävät konttoreita, joissa asiakas voi hoitaa asioitaan. Jos palvelut siirtyvät verkkoon, voi osa ihmisistä jäädä palvelujen ulkopuolelle. Silloin palvelusta on tullut saavuttamaton. Myös heidän oikeuttaan palveluun on puolustettava. ■

Marko Vainiomaa, ICT-päällikkö

Sote- ja maakuntauudistus jakoi kansanedustajaehdokkaiden mielipiteet.

Alueellisten foorumien teemana kielelliset oikeudet ja viittomakieliset palvelut

Teksti ja kuvat: Heidi Häyrynen

Suomen Kuurosokeat ry, Kuurojen Palvelusäätiö ja Kuurojen Liitto järjestävät keväällä viisi viittomakielistä alueellista foorumia. Tavoitteena on rohkaista viittomakielisiä vaikuttamaan ja saamaan lisätietoa. Oman mausteen tilaisuuksiin tuovat myös lähestyvät eduskuntavaalit. Foorumit järjestettiin ensimmäisen kerran 2018.

Alueelliset foorumit käynnistyivät 15.2. Tampereen tilaisuudella. Kuurosokeiden Toimintakeskukseen kokoontui arviolta 100 henkilöä. Paikalla oli kuurosokeita, viittomakielisiä, tulkkeja ja muita aiheesta kiinnostuneita tahoja. Lisäksi mukana oli sote- ja maakuntauudistuksen valmistelijoita sekä kansanedustajaehdokkaita.

Pääteemana olivat kielelliset oikeudet ja viittomakieliset palvelut. Tilaisuuden juonsi **Aarne Pirkola**. Tervehdyssanat toivat Suomen Kuurosokeat ry:n hallituksen edustaja **Timo Peltomäki**, Kuurojen Liiton hallituksen edustaja **Cecilia Hanhikoski** ja Kuurojen Palvelusäätiön toimitusjohtaja **Pekka Räsänen**.

Viittomakielisten oikeudet

Kuurojen Liiton erityisasiantuntija **Marika Rönnberg** käsitteli kielellisiä oikeuksia, tulkkauspalveluja ja niihin liittyvää lainsäädäntöä. Viittomakielilaki ja laki vammaisten henkilöiden tulkkauspalveluista velvoittavat viranomaisia järjestämään viittomakieliset palvelut ja vammaisten tulkkauspalvelut. Nykyisin tulkkauspalvelujen toteutuksessa Kelan kautta on kuitenkin haasteita. Ongelmana on myös, että viranomaiset eivät ole aina tietoisia tulkin järjestämisvastuustaan.

Ronnberg oli huolissaan kielellisten oikeuksien toteutumisesta maakunta- ja soteuudistuksessa. Hän esitti ratkaisuksi viittomakielialan maakunnallisia osaamiskeskuksia. Palveluprosessi olisi sujuva, kun viranomaiset ja asiakkaat saisivat yhdestä paikasta tulkkauspalvelut, tuen ja neuvonnan.

Vian viittomakielentulkki **Sirpa Ojanen** kertoi tulkkauspalveluiden muutoksista. Hän arvioi, että kilpailutuksen myötä tulkkauksesta on tullut viranomaisille enemmän tekninen palvelu. Ojanen korosti tulkkauksen laatua ja asiakaslähtöisyyttä. Hyvään hallintoon kuuluu palveluperiaate, jossa huomioidaan asiakkaan tarpeet. Asiakkaan pitää pystyä vaikuttamaan siihen, että saa sopivan tulkin. Sitä varten tarvitaan monenlaisia asiantuntevia tulkkeja.

Yhdenvertaiset palvelut kaikille

Etelä-Pohjanmaan vastuuvalmistelija **Tanja Penninkangas** totesi, että sote- ja maakuntauudistuksen valmistelutyö on edennyt aikataulun mukaisesti. Suunnittelua on tehty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja asiakkaat on otettu mukaan valmistelutyöhön. Myös vammaisryhmien edustajia on kuultu.

Penninkangas kertoi, että tulevaisuudessa alueen palveluita pyritään tuottamaan entistä leveämmillä hartioilla. Tavoitteena on, että kaikki asukkaat saavat oikeanlaiset palvelut oikeaan

Sotea valmistelemassa. Sosiaalihuollon projektiasiantuntija Sirpa Ylikerälä (vasemmalla) ja projektipäällikkö Milja Koljonen.

aikaan. Myös vammaispalvelut etenevät. Maakunnallisia toimintamalleja kehitetään muun muassa kuljetuspalveluihin ja henkilökohtaiseen apuun. Yhdenmukaiset palveluprosessit mahdollistavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun.

Vammaispalvelut muutoksessa

Projektipäällikkö **Milja Koljonen** Pirkanmaa 2021-organisaatiosta kertoi Pirkanmaan sote-uudistuksesta ja vammaispalveluista. Maakunta- ja soteuudistuksella tavoitellaan useita hyötyjä, kuten kustannusten kasvun hillintää, asiakaslähtöisyyttä sekä yhdenvertaisuutta.

Pirkanmaalle on kehitetty vammaispalveluissa yhtenäisiä kriteerejä ja toimintamalleja. Valmistelutyön pohjana ovat olleet vammaispalvelun asiakaslupaukset. Pirkanmaalla aloittaa toimintaansa mm. yhteinen apuvälinekeskus. Lisäksi kehitetään maakunnallista perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun ja omaishoidon tuen keskuksia. Rahoitus ja toteutus ovat kuitenkin vielä auki. Ne riippuvat sote- ja maakuntauudistuksen kokonaistilanteesta. Koljonen totesi, että vammaispalveluissa on nyt menossa isoja muutoksia, kun lainsäädäntö ja rakenteet ovat uudistumassa.

Lopuksi käytiin paneelikeskustelu sote- ja maakuntauudistuksesta ja sen vaikutuksista erityisryhmien palvelujen saannin yhdenvertaisuuteen. Paneelikeskusteluun osallistui kansanedustajaehdokkaita Pirkanmaan alueelta: Kristillisdemokraatteja edusti **Sirpa Pursiainen**, sinisiä sitoutumaton **Minna-Maarit Jokipolvi**, vasemmistoliittoa **Jouni Siren**, keskustaa **Ari Arvela**, kokoomusta **Leena Koistiainen**, vihreitä **Olga Haapa-aho** ja sosiaalidemokraatteja **Marko Asell**.

Yleisö osallistui aktiivisesti keskusteluun. Varsinkin tulkkaus- ja kuljetuspalvelut herättivät mielipiteitä.

Tampereen foorumista löytyy videotallenne Kuurojen Liiton YouTube-kanavalta.

Foorumien ohjelmia päivitetään

Lehden painoon mennessä sote oli kaatunut. Tämä tuo muutoksia foorumeihin. Helsingin tilaisuus 15.3. joudutaan valitettavasti perumaan. Järjestäjät miettivät syksyksi korvaavaa tilaisuutta. Tällöin vaalit on pidetty ja tiedetään, miten sotevalmistelu mahdollisesti jatkuu.

Turun, Jyväskylän ja Oulun foorumit järjestetään suunnitellusti. Ohjelmien sisältö kuitenkin muuttuu. Ajankohtaiset tiedot tapahtumista päivitetään Suomen Kuurosokeat ry:n verkkosivuille. ■

Vuoden viittomakieliteko -palkinto Vaaralalle

Kuva: Annika Posti

Sähkötekniikan insinööri **Tomas Vaarala** on saanut Vuoden viittomakieliteko 2018 -palkinnon. Asiasta päätti Kuurojen Liiton hallitus.

Perustelujen mukaan Vaarala on "omilla kasvoillaan tuonut esille kuurojen kokeman syrjinnän työnhaussa. Vaaralasta ja hänen työnhaustaan uutisoitiin useampaan kertaan Helsingin Sanomissa". Nykyisin hän työskentelee sähköasentajana Valkeus Oy:ssa.

– Jo ammattikouluopintojen jälkeinen työllistyminen oli todella vaikeaa, mutta silloin pääsin suhteiden avulla töihin. Ammattikorkeakouluun pääseminen vaati kolme hakukertaa, joista viimeisellä kerralla hakemukseni hylättiin suomen kielen taidon takia, vaikka olin jo läpäissyt itse pääsykokeet. Hain oikaisua ja pääsin kouluun, totesi Vaarala Kuurojen Liiton mukaan.

Lähde: Kuurojen Liiton verkkosivut ■

Tomas Vaarala.

Aluepalvelut sopeuttaa toimintaansa

Teksti: Taru Kaaja
Kuva: Maarit Patrikainen

Aluepalveluissa on jouduttu sopeuttamaan toimintaa pienentyneen STEA-avustuksen vuoksi. Olemme palveluasiantuntijoiden kanssa yhteisesti sopineet muutoksista.

Uudessa aluejaossa palveluasiantuntijoille tuli lisää yhdestä kahteen maakuntaa. Aluetoimistot sijaitsevat jatkossa Oulussa, Jyväskylässä, Kuopiossa, Tampereella ja Helsingissä. Lappeenrannan toimisto suljetaan ja Tampereen aluetoimisto siirtyy Suomen Kuurosokeat ry:n Toimintakeskukselle Hervantaan.

Palveluasiantuntijoita on huhtikuusta lähtien kuusi; **Anne Ylitalo**, **Harri Peltola**, **Marianne Ojanen**, **Päivi Ojanperä**, **Marjatta Puromäki** ja **Heli Lappalainen**. **Anu-Maria Järvinen** jää äitiyslomalle kevään aikana, eikä hänen tilalleen palkata sijaista. **Pirjo Tyrmi** on jäänyt eläkkeelle 1.2.2019 alkaen.

Työntekijöiden asiakkaita ovat jatkossakin kaikenikäiset kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt ja heidän lähiyhteisönsä. Pyrimme kehittämään toimintaamme, jotta pystymme turvaamaan kaikille asiakkaillemme tarvittavat palvelut.

Muiden aistivammajärjestöjen kanssa järjestämme esimerkiksi muutamalla paikkakunnalla yhteispalvelupäiviä. Kerran kuussa järjestettävien päivien yhteydessä on mahdollisuus varata henkilökohtainen tapaamisaika palveluasiantuntijalle.

Työntekijät tiedottavat kirjeitse tai sähköpostilla oman alueen asiakkaille muutoksista ja tulevista tapahtumista. Ottakaa myös itse rohkeasti yhteyttä omaan palveluasiantuntijaan tai aluepalvelupäällikkö Taru Kaajaan.

Oulun aluetoimistossa työskentelee Anne Ylitalo. Hänen alueensa on Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi sekä huhtikuusta alkaen myös Keski-Pohjanmaa eli Kokkolan seutu.

Kuopion aluetoimistossa toimii Päivi Ojanperä. Hänen alueensa on Kainuu, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo sekä huhtikuusta alkaen myös Etelä-Karjala eli Lappeenrannan seutu ja Kymenlaakso eli Kouvolan seutu.

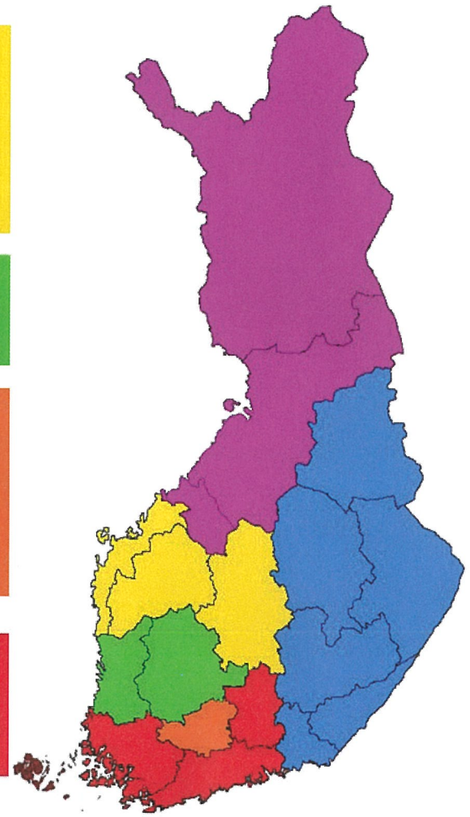

Suomen Kuurosokeat ry:n aluepalvelujen uusi jako.

Jyväskylän aluetoimistossa palveluasiantuntijoita ovat Harri Peltola ja Marianne Ojanen.

Peltolan alueena on Keski-Suomi ja huhtikuusta alkaen myös Etelä-Pohjanmaa eli Seinäjoen seutu ja Pohjanmaa eli Vaasan seutu. Hänen vastuullaan on edelleen kattavasti koko maan lasten ja nuorten asiat. Ojasen vastuulla on edelleen valtakunnallisesti syntymästään kuurosokeat. Huhtikuusta alkaen hänen alueenaan on myös aikuisten osalta Kanta-Häme eli Hämeenlinnan seutu.

Tampereen aluetoimistossa työskentelee Marjatta Puromäki. Hänen alueensa on Pirkanmaa ja Satakunta. Tampereen aluetoimisto sijaitsee 1.3.2019 alkaen Suomen Kuurosokeat ry:n Toimintakeskuksessa Hervannassa.

Helsingin aluetoimistossa palveluasiantuntijana on Heli Lappalainen. Hänen alueenaan on Uusimaa ja Varsinais-Suomi sekä huhtikuusta alkaen myös Päijät-Häme eli Lahden seutu. ■

Milla Lindh ja Aarne Pirkola Suomen Kuurosokeat ry:n esittelypöydän takana. Kuva: Jaakko Evonen.

Järjestö seurakunnan aistipäivässä

Teksti: Aarne Pirkola

Tampereen seurakunta järjesti aistipäivän seurakuntien talossa Myötätuulessa helmikuussa. Minä ja **Milla Lindh** edustimme tapahtumassa Suomen Kuurosokeat ry:tä. Esittelypisteellämme oli esittelymateriaaleja ja kuurosokeiden käsitöitä. Toiminnastaan kertoivat myös viittova seurakunta, Tampereen Kuuloyhdistys, kirjastopalvelu Celia, näön apuvälineyritykset Polarprint ja Aviris sekä muutamat yksityiset henkilöt. Eräs heistä opettaa pistekirjoitusta. Tarjolla oli myös kakkukahvit Myötätuulen kahvilassa sen 20-vuotisen toiminnan ja ystävänpäivän kunniaksi.

Päivän aikana sai tietoa apuvälineistä, kuten pistenäytöistä. Kuva: Aarne Pirkola.

Aistipäivässä oli kaksi luentoa. Silmätautiopin professori **Hannu Uusisalo** luennoi erilaisista silmäsairauksista ja niiden vaikutuksista näkövammaisten elämään. Suomessa on 200 000 ihmistä, joilla on erilaisia näköön liittyviä sairauksia. Heikko näkö heikentää elämänlaatua. Sairaudet aiheuttavat kuluja yhteiskunnalle, vuodessa kaikkiaan 900 miljoonaa euroa. Uusisalo kertoi, että normaali näöntarkkuus on 1,0. Ajokortin osalta raja on 0,5 ja näkövamman 0,3.

Audiologi **Sari Mykkänen** kertoi sisäkorvaistutteesta ja kuulon heikentymisestä ikääntymisen seurauksena. Sisäkorvaistuteteknologian kehitys on ollut valtavaa viimeisen 20 vuoden aikana. Implantti on toisaalta riski, sillä muutamat sisäkorvaistutteen käyttäjät ovat kertoneet kuulleensa outoja ja vaikeita ääniä implanttia käyttäessään. Ääni on myös saattanut säröytyä.

Päivässä oli parasta tutustuminen erilaisiin ihmisiin ja muihin järjestöihin. Sain tapahtumassa vertaistukea ja hyvää mieltä. Lisäksi siellä oli tietoa apuvälineistä, kuten pistenäytöistä ja suurennoslaseista. ■

Viittomakielinen saattohoito –oikeus kuolla omalla kielellä?

Teksti: Kristiina Wallenius-Penttilä

Saattohoidolla tarkoitetaan vakavasti sairaan henkilön ja hänen omaistensa hoitoa ja tukemista silloin, kun parantavaa hoitoa ei enää ole. Suomessa saattohoitoa saa noin 25–30000 ihmistä vuodessa. Saattohoitoa on Suomessa kehitetty vuosien 2016–2018 aikana paljon, mutta erityisryhmien saattohoitoon ei ole keskitytty.

Laadukas ja asiantunteva viittomakielinen saattohoito edellyttää hoitoa tarjoavalta yksiköltä kuurojen kulttuurin tuntemista sekä vahvaa viittomakielen taitoa. Myös erilaisista kommunikointimenetelmistä on hyvä olla tietoa.

On selvää, ettei jokaisessa saattohoitoa tarjoavassa hoitopaikassa ole töissä viittomakielentaitoista työntekijää. Silloin on tärkeää ottaa saattohoitotiimiin mukaan viittomakielentulkit tai/ja viittomakielentaitoiset järjestöjen tai seurakunnan työntekijät. Myös omaisten rooli on saattohoidossa aina merkittävä.

Kuva: Pixabay.

Kommunikointi omalla kielellä, esimerkiksi viittomakielellä tai taktiilisti viittoen, antaa mahdollisuuden valmistautua lähestyvään kuolemaan. Omalla kielellä kommunikointi on tärkeää esimerkiksi onnistuneen kivunhoidon kannalta.

Kun näkevän viittomakielisen saattohoidettavan voimat ehtyvät, hän ei enää jaksa pitää silmiään auki. Kun kommunikointi kuulon ja näön kautta ei enää ole mahdollista, korostuu kosketuksen merkitys tiedon, läsnäolon ja lohdutuksen välittäjänä. Kosketuksen kautta voimme välittää tietoa esimerkiksi siitä kuka tuli paikalle tai mitä seuraavaksi tapahtuu.

Riitta Lahtisen kehittämää, kosketukseen perustuvaa sosiaalishaptista kommunikaatiota voidaan käyttää saattohoitotilanteessa, jos sitä on ennen voimien heikkenemistä ehditty harjoitella. Viittomakielisessä saattohoidossa on rohkeasti etsittävä erilaisia vuorovaikutuksen tapoja. Kaikkein tärkeintä on kuitenkin rohkeus kohdata ja olla läsnä.

Kirjoittaja on työskennellyt viittomakielisen saattohoidon parissa sairaanhoitajana, viittomakielen tulkkina sekä kuurojen diakoniatyöntekijänä. Hänen opinnäytetyönsä viittomakielisestä saattohoidosta löytyy sivuilta http://www.kuurosokeat.fi/julkaisut/opinnaytetoita.php ■

Yhteystietojen päivitys sujuvaksi

Suomen Kuurosokeat ry:lle voi jatkossa ilmoittaa kaikki yhteystietojen muutokset yhteen sähköpostiosoitteeseen, joka on osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi.

Osoite palvelee niin asiakkaita, työntekijöitä, yhteistyökumppaneita kuin Tuntosarven lukijoitakin. Samasta osoitteesta hoituu kätevästi myös lehden tilaus tai tilauksen lopetus. ■

Aluetyön uudistaja Terhi on poissa

Teksti: Ritva Rouvinen
Kuva: Hilkka Kälkäinen

Helmikuun lopussa saimme suru-uutisen: **Terhi Pikkujämsä** on siirtynyt ajasta ikuisuuteen 23.2.2019. Terhi teki pitkän ja merkittävän uran Suomen Kuurosokeat ry:n palveluksessa. Hän kehitti ja rakensi aluesihteeriyksikköä, ja hänen aikanaan se oli laajimmillaan.

Kuurosokeiden asiat, oikeudet ja hyvinvointi olivat Terhille sydämen asia. Hän ei ollut pelkkä hallinnollinen johtaja, vaan halusi mahdollisimman paljon tavata kuurosokeita eri puolilla maata. Näin hän oli tietoinen, missä mennään ja mihin suuntaan työtä piti kehittää. Terhi kirjoitti opinnäytetyönsäkin kuurosokeuteen liittyen ja antoi merkittävän panoksen Viron kuurosokeustyön kehittämiseen.

Työtoverina Terhi oli avoin, ystävällinen, helposti lähestyttävä ja aina valmis kuuntelemaan. Esimiehenä hän oli oikeudenmukainen ja sopivan jämäkkä, joka oli aina valmis tukemaan ja auttamaan.

Terhillä oli taito haistella alaisensa erityistaitoja ja -haluja. Näin hän saattoi tukea ja kannustaa työntekijää kehittämään osaamistaan. Terhi nautti aluesihteereiden ehdotonta luottamusta ja kaikki saattoivat olla varmoja, että hän puolustaa kuurosokeita ja työntekijöitä joka tilanteessa.

Terhille perhe oli tärkeä. Lasten ja lastenlasten kuulumisia ihmettelimme yhdessä. Hänen vieraanvaraisuudestaan kertoo se, että Terhi ja Eero kutsuivat koko aluesihteeriyksikön muutaman kerran vierailulle kotiinsa mahtavien tarjoiluiden ääreen. Tekivätpä Terhi ja Eero yhden ulkomaanmatkankin kuurosokeiden ryhmän kanssa.

Terhi Pikkujämsä muistetaan lämpimänä ihmisenä, joka oli omistautunut kuurosokeusasialle.

Viime tapaamiseksemme jäi lokakuinen eläkeläistapaaminen Helsingissä. Siellä Terhi halusi ehdottomasti kuulla kaikkien osallistujien kuulumiset, lasten ja lastenlasten kuulumisia myöten. Hän oli näin sosiaalinen ja aktiivinen loppuun saakka. Me muistamme Terhin lämminhenkisenä, huumorintajuisena ja kuurosokeusasialle omistautuneena henkilönä. Terhiä jää kaipaamaan koko kuurosokeusyhteisö. ■

Järjestöjen sosiaaliturvaopas ilmestynyt

Järjestöjen sosiaaliturvaopas 2019 on ilmestynyt verkossa. Oppaassa on ajankohtaista tietoa esimerkiksi muutoksenhausta, kuntoutuksesta, apuvälineistä ja verotusvähennyksistä. Oppaasta ei ole painettua versiota.

Lisätiedot ja oppaan sähköinen versio: https://sosiaaliturvaopas.fi/ ■

Kelalta selkokieliset esitteet

Kela on julkistanut tuistaan ja palveluistaan kertovat uudet selkokieliset esitteet. Ne on saatavilla selkosuomeksi ja -ruotsiksi.

Esitteet ovat seuraavista aiheista: Perustoimeentulotuki, Työttömyysajan tuet, Yleinen asumistuki, Lapsiperheiden tuet, Sairausajan tuet ja kuntoutus, Eläkeläisen tuet, Opiskelijan ja asevelvollisen tuet sekä Muutto Suomeen ja muutto Suomesta. Näistä kaksi viimeisintä julkistetaan maaliskuussa.

Esitteitä on saatavilla muun muassa Kelan palvelupisteissä. Lisäksi Kelan verkkosivuilla ne voi ladata PDF-muotoisina tiedostoina. ■

Verkkopalveluiden käyttö helpottuu lakiuudistuksen myötä

Teksti: Heidi Häyrynen

Eduskunta hyväksyi helmikuussa hallituksen esityksen laiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta. Säädökset hyväksyttiin hallintovaliokunnan mietinnön mukaisesti hieman muutettuna.

Laki toimeenpanee EU:n saavutettavuusdirektiivin, joka on tullut voimaan 2016. Sen mukaan julkisen hallinnon pitää tarjota verkkosivustot ja mobiilisovellukset saavutettavina.

Saavutettavuus tarkoittaa sitä, että kuka tahansa pystyy helposti käyttämään verkkopalveluja ja ymmärtämään niiden sisällöt. Saavutettavuudesta ei ole Suomessa aiemmin säädetty missään laissa näin kattavasti.

Parantaa yhdenvertaisuutta

Uudistuksen päätavoitteena on, että kaikilla on jatkossa tasavertaiset mahdollisuudet käyttää digitaalisia palveluja. Tämä on tärkeää, sillä yhteiskunnan palvelut ovat siirtymässä yhä enemmän verkkoon.

Verkkopalvelujen saavutettavuudesta hyötyvät monet eri ryhmät, kuten iäkkäät sekä aistivammaiset ja kehitysvammaiset. Tiedon saanti on helpompaa ja itsenäinen asiointi verkossa parantuu. Myös yhteiskunnalliset osallistumismahdollisuudet kasvavat.

Saavutettavuuden ideana on, että verkkosivut on suunniteltu kaikille. Toteutuksessa noudatetaan yhteistä kansainvälistä ohjeistusta nimeltä WCAG 2.1. Siinä määritellään periaatteet ja yleiset ohjeet sivujen suunnittelijoille.

Käytännössä saavutettavuus tarkoittaa, että verkkosivut on tehty teknisesti oikein ja että ne ovat sisällöltään ymmärrettäviä. Sivusto toimii erilaisilla apuvälineillä tai sovelluksilla. Käyttöliittymä on selkeä ja liikkuminen sivulla on helppoa. Sisällön näkymistä voi parantaa esimerkiksi muuttamalla tekstiä isommaksi tai säätämällä kontrastit sopivaksi. Tekstit on kirjoitettu hyvällä yleiskielellä tai selkokielellä.

Viranomaisten tulee myös varmistaa sivujen tietoturvallisuus ja käyttäjien tietosuoja sekä palveluiden yhteensopivuus. Verkkosivujen pitää toimia yleisimmillä selaimilla ja hitaammilla nettiyhteyksillä.

Käyttäjä voi tehdä selvityspyynnön

Julkiselta hallinnolta vaaditaan jatkossa saavuttavuusseloste. Selosteessa kerrotaan, miten hyvin saavutettavuus on toteutettu verkkopalveluissa tai mobiilisovelluksessa.

Viranomaiselle on kuitenkin annettu tilapäinen mahdollisuus poiketa saavutettavuudesta, jos toteutus aiheuttaa sille kohtuutonta rasitetta.

Käyttäjä voi antaa viranomaiselle palautetta havaitsemistaan ongelmista saavutettavuudessa. Hän voi myös tehdä rikkomuksista saavutettavuuskantelun ja -selvityspyynnön valvontaviranomaiselle.

Koskee pääasiassa julkista hallintoa

Saavutettavuusvaatimukset koskevat pääasiassa julkista hallintoa ja julkista hallintotehtävää hoitavia organisaatioita. Näitä ovat muun muassa valtion virastot ja liikelaitokset, kunnat ja kuntayhtymät, yliopistot, ammattikorkeakoulut ja Kela.

Lakia sovelletaan myös julkisoikeudellisiin laitoksiin, erityisavustusta verkkopalvelun toteutukseen saaviin yhteisöihin sekä osaan järjestöistä ja yrityksistä. Esimerkiksi posti, pankkipalvelut ja vakuutusyhtiöt ovat sääntelyn piirissä.

Toteutuksessa siirtymäaika

Lain toteutus tehdään siirtymäaikana. Siihen vaikuttaa organisaation tyyppi, verkkosivujen julkaisuajankohta ja sisältö.

23.9.2018 ja sen jälkeen julkaistujen verkkosivustojen pitää olla saavutettavia 23.9.2019. Vanhojen ennen 23.9.2018 julkaistujen verkkosivustojen pitää olla saavutettavia 23.9.2020. Mobiilisovelluksia vaatimukset koskevat 23.6.2021 alkaen.

Suomessa Etelä-Suomen aluehallintovirasto toimii valvontaviranomaisena. Se neuvoo saavutettavuuden toteuttamisessa.

Saavutettavuustyöryhmä

Suomen Kuurosokeat ry:lle on perustettu hallituksen päätöksellä saavutettavuustyöryhmä. Se käsittelee nimensä mukaisesti saavutettavuusasioita. Työryhmä edistää järjestön sisäistä saavutettavuutta. Se kertoo järjestön myöhemmin julkaistavilla uusilla verkkosivuilla saavutettavuudesta ja laatii sinne saavutettavuusselosteen.

Työryhmän tehtäviin kuuluvat myös EU:n saavutettavuusdirektiivin mukaisten asioiden koostaminen ja raportointi ongelmista valvontaviranomaiselle. Lisäksi työryhmä seuraa alan uutisointia ja tekee mahdollisuuksien mukaan saavutettavuustestauksia.

Mikäli saavutettavuus ei toteudu jollakin julkisen hallinnon verkkosivulla, voi ongelmista raportoida työryhmälle osoitteeseen saavutettavuusongelma@kuurosokeat.fi. ■

Kohti eduskuntavaaleja

Teksti: Jaakko Evonen

Suomen Kuurosokeat ry on julkistanut vaaliteesinsä tuleviin eduskuntavaaleihin. Pääkohdat ovat:

-yhdenvertainen osallistuminen ja liikkumisen vapaus turvattava

-toimivat tulkkauspalvelut

-toimivat vammaisten kuljetuspalvelut osana liikkumisen vapautta

Järjestön hallituksen hyväksymiä vaaliteesejä työsti oikeuksienvalvonnan työryhmä. Aluepalvelupäällikkö ja ryhmän puheenjohtaja **Taru Kaaja** kertoi, että vaaliteesien pohjana on viime syyskokouksessa hyväksytty julkilausuma. Siinä kiinnitettiin huomiota yhdenvertaisen osallistumisen, tulkkauspalveluiden ja kuljetuspalveluiden merkitykseen kuulonäkövammaisen arjessa.

– Kuljetus- ja tulkkauspalvelu ovat olemassa olevia saavutettuja oikeuksia ja etuuksia, joiden eteen on tehty töitä. Näihin on tullut nyt heikennyksiä. Tämä on huolestuttavaa. Siksi näitä on nyt hyvä tuoda esille.

Vaaliteesejä jaettiin vuoden ensimmäisessä viittomakielisessä alueellisessa foorumissa, joka järjestettiin helmikuussa Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Tampereella. Kaaja piti foorumia hyvänä tiedonvaihdon paikkana.

Järjestöjen välinen yhteistyö on hänen mielestään tärkeää.

– Olemme olleet mukana esimerkiksi NKL:n kanssa lausumassa kannanottoihin. Olemme myös tehneet omia kannanottojamme ja lausuntojamme.

Hän harmittelee sitä, että vammaisten asiat ovat olleet tähän mennessä vähän esillä (helmikuun loppu) vaalikeskusteluissa.

Kaaja pitää tärkeänä, että kuulonäkövammaiset kertovat itse tuntemuksistaan palveluiden käyttäjinä. Tämä lisää osaltaan asian näkyvyyttä ja vaikuttavuutta.

– Olkaa yhteyksissä omiin palveluasiantuntijoihinne ja kertokaa kokemuksistanne. Myös paikallisiin lehtiin voi kirjoittaa, hän lisää lopuksi.

Suomen Kuurosokeat ry:n vaaliteesit

Yhdenvertainen osallistuminen ja liikkumisen vapaus turvattava

Vammaisten henkilöiden koko elämän mittaiset välttämättömät palvelut tulee jättää kilpailutuksen ulkopuolelle. Näitä ovat esimerkiksi palveluasuminen, henkilökohtainen apu, apuvälineet, tulkkauspalvelut ja kuljetuspalvelut.

Toimivat tulkkauspalvelut

Yksilölliset kommunikaatiotavat huomioiva tulkkauspalvelu mahdollistaa kuulonäkövammaisen henkilön yhdenvertaisen aseman yhteiskunnassa. Yksilöllisen tulkkauspalvelun riittävyys ja saatavuus on turvattava joustavasti kaikille käyttäjille asuinpaikasta riippumatta.

Toimivat vammaisten kuljetuspalvelut osana liikkumisen vapautta

Kuulonäkövammaisten ja kuurosokeiden henkilöiden on voitava luottaa turvalliseen ja riittävään kuljetuspalveluun. Sen toteuttamisen lähtökohtana tulee olla asiakkaan oikeus vapaaseen liikkumiseen, joka edellyttää yksilöllisten tarpeiden huomioimista.■

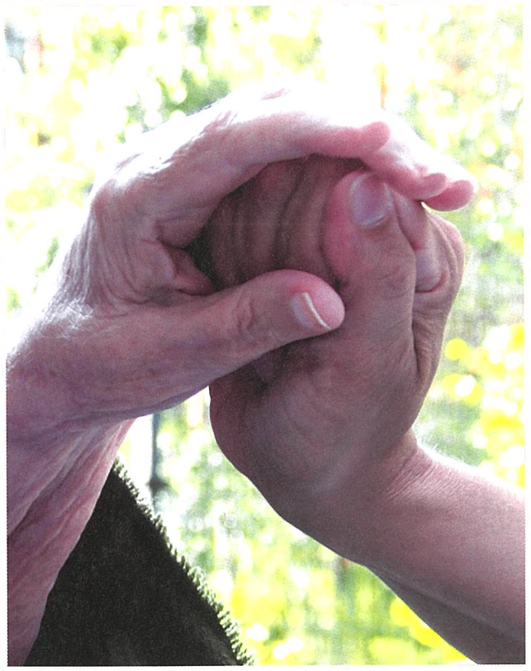

Keho ja kosketus kommunikaatiossa

Teksti: Riitta Lahtinen ja Emmi Tuomi

Pohjoismainen hyvinvointikeskus (NVC) julkaisi joulukuussa taktiilikommunikaatiota käsittelevän kirjan, joka julkaistaan myöhemmin myös englanniksi. Kirjoitimme siihen kappaleen kommunikoinnin moninaisuudesta kuurosokean henkilön elämäntarinan kautta.

Kirja julkistettiin seminaarissa Oslossa 5.12.2018. Seminaarin aiheena oli kehollis-taktiilinen kommunikaatio synnynnäisesti kuurosokeilla henkilöillä. Kehollis-taktiilinen kommunikaatio tarkoittaa pääasiassa samaa kuin mistä Suomessa puhumme haptiikkana, eli tuntoaistin, liikkeen, kehon orientaation ja maku- ja hajuaistin kautta tapahtuvana oppimisena ja vuorovaikutuksena. Luennot käsittelivät mm. kielenkehitystä, vuorovaikutuskumppanin merkitystä ja viittomien rakentumista kosketuksen ja kehollisen vuorovaikutuksen kautta.

Norjalaisen Signo-keskuksen koulutusjohtaja **Johanne Godøn** tapaustutkimus osoitti, kuinka synnynnäisesti kuurosokea nuori käytti vuorovaikutustilanteessa kymmeniä ilmaisuja, joista kumppani havaitsi tilanteen aikana vain muutamia. Hyödyntämällä tietoja henkilön historiasta ja havainnoimalla videoitua tilannetta erilaisten analysointimallien avulla, huomattiin nuoren ilmaisevan itseään tarkoituksellisesti useilla eri tavoilla. Viittomakielinen Godø käsitteli luennossaan myös vuorovaikutuskumppanin oman viittomakielisyyden merkitystä kehollis-taktiilissa kommunikaatiossa.

Asiantuntija **Camilla Foote** korosti vuorovaikutuskumppanuuden merkitystä synnynnäisesti kuurosokean henkilön kielenkehityksessä. Vuorovaikutuskumppanuudella viitataan toisen ihmisen tärkeyteen kommunikoinnissa, erityisesti sellaisten ihmisten kohdalla, jotka eivät pysty ilmaisemaan itseään itsenäisesti. Vuorovaikutuskumppaneiden oman kommunikointitavan tukeminen on olennaista, jotta he puolestaan pystyvät tukemaan kuurosokean henkilön kielellisyyttä.

Erityisopettaja **Caroline Lindström** puhui vuorovaikutuskumppanin merkityksestä kulttuurin välittämisessä. Hän totesi, että jos haluamme siirtää kulttuurisia tapoja, ideologioita ja osallisuutta henkilölle, joka käyttää kommunikaatiossaan kehollis-taktiilista väylää (eli on vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa pääasiallisesti koko kehon tuntoaistimusten ja aktiivisen kosketuksen kautta), edellyttää se omien kulttuuristen ja vuorovaikutuksellisten näkökulmiemme muuttamista luovalla tavalla.

Seminaariin osallistui paikan päällä ja videoyhteyden välityksellä yli 150 henkilöä eri puolilta Eurooppaa sekä USA:sta ja Kanadasta. ■

Kerhot

Tampereen kerho

Tampereen kuurosokeiden kerho kokoontuu ti 30.4. klo 13–16 VTS Ristontalon katutason monitoimitilassa. Valtaraitti 9, Tampere. Vierailijana ICT-päällikkö Marko Vainiomaa.

Viittojat-kerho

Kerhon kokous 11.5. klo 12–16. Paikkana Puistotorni, Hämeenpuisto 28, Tampere. Kahvitarjoilu. Kerholaisille matkan omavastuu 20 euroa. Ilmoittautumiset 24.4. mennessä: paivi.ahtiainen60@gmail.com tai 050 384 8960 (tekstiviestit). Ilmoita ruokavalio, ja kuinka monta tulkkia tulee mukaan. Tarkempi esityslista lähetetään ilmoittautuneille myöhemmin.

Satakunnan kerho

Satakunnan kuurosokeiden kerhon tapaaminen 10.4. klo 12–15. Tutustuminen palvelutalo Ruskakotiin. Lounas Ruskakodissa. Os. Persimentie 5, Pori.

Kokoontuminen pääovella klo 12. Ilmoita 3.4. mennessä tulostasi, ruokavaliosi ja onko mukanasi tulkki. Lisätiedot Sainilta: puh. 0400 532 413 tai saini.lepisto@gmail.com.

Jutaajat-kerho

Kerho täyttää pyöreitä. Sen kunniaksi järjestetään 12.–15.9. leiri Suomen kansallismaisemissa Kolilla. Majoittuminen Ryynäsen kaksikerroksisessa luhtitalossa Kolin keskustassa. 24 vuodepaikkaa majoituksessa, jonne myös tulkit ja oppaat mahtuvat. Myös päiväkävijät ovat lämpimästi tervetulleita.

Tarkemmat tiedot majoituspaikasta ilmoitetaan Jutaajien sähköpostikeskustelualueella. Jos haluat liittyä sinne, ilmoitathan siitä Merja Vähämaalle: merja.vahamaa@gmail.com. Häneltä saa myös lisätietoja.

Sitovat ilmoittautumiset 14.4. mennessä Paula Valmiselle: paula.valminen@gmail.com tai 044 2555 960. Omavastuuosuuden suuruus selviää ilmoittautumisajan jälkeen. Korkeintaan 330 euron omavastuuosuus jaetaan osallistujien kesken. Jokainen maksaa lisäksi itse ruoat sekä matkat.

Tapahtumat

Viittomakieliset alueelliset foorumit

Suomen Kuurosokeat ry, Kuurojen Palvelusäätiö ja Kuurojen Liitto järjestävät keväällä viisi viittomakielistä alueellista foorumia. Lehden painoon mennessä sote oli kaatunut. Tästä

johtuen foorumien sisältöihin on tullut muutoksia. Ajankohtaiset tiedot päivitetään Suomen Kuurosokeat ry:n verkkosivuille.

Tilaisuuksien pääteemat ovat kielelliset oikeudet ja viittomakieliset palvelut. Alustuspuheenvuorot teemoista pitävät Kuurojen Liiton edunvalvonnan asiantuntijat. Lisäksi paikalle on kutsuttu maakunnista vammaispalveluista vastaavia asiantuntijoita ja kansanedustajaehdokkaita.

5.4. Jyväskylä, Matarankatu 6A, Tourujoki-sali.

12.4. Oulu, Valteri-koulu, Tervaväylän Lohipadon yksikkö, Myllytullinkatu 7

Tilaisuudet ovat avoinna kaikille ja niissä on kahvitarjoilu. Ilmoittaudu mukaan Suomen Kuurosokeat ry:n verkkosivujen kautta (etusivun tapahtumalinkki). Ilmoittautumiseen voit kysyä apua myös Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasiantuntijoilta.

Kuulon ja näön päivät

Tapahtumiin ovat tervetulleita ikäihmiset ja heidän läheisensä, työntekijät, opiskelijat ja kaikki aiheesta kiinnostuneet. Tapahtumissa apuvälinenäyttely, jossa mahdollisuus kokeilla, ostaa tai tilata apuvälineitä. Mukana kuulon ja näön asiantuntijoita sekä vapaaehtoisia esittelemässä palveluitaan ja toimintaansa.

Oulu ti 2.4. klo 12–16. Keskustan Seurakuntatalo, Isokatu 17. Luentotilassa induktiosilmukka sekä kirjoitustulkkaus.

Nivala ke 3.4. klo 11–15. Seurakuntatalo, Vapaudentie 3. Luentotilassa induktiosilmukka

Ylivieska to 4.4. klo 12–16. Seurakuntakoti Maria, Kirkkotie 2. Luentotilassa induktiosilmukka.

Järjestäjät: Kuuloliitto ry, Oulun Seudun Kuulo ry, Näkövammaisten liitto ry, Pohjois-Pohjanmaan Näkövammaiset ry, Suomen Kuurosokeat ry ja Oulun seurakuntien näkö- ja kuulovammaistyö.

Koulutus

Kuvailun menetelmiä -koulutuspäivä

Aika ja paikka: la 6.4. klo 9.45-15. Iris-keskus, Marjaniementie 74, Helsinki. Suomen Kuurosokeat ry:n aluetoimisto, 4. krs.

Järjestämme toiveiden mukaan koulutuspäivän kuvailusta kuulonäkövammaisille ja heidän lähipiirilleen sekä muille aiheesta kiinnostuneille. Kuvailu auttaa hahmottamaan arjen tilanteissa kokonaisuuksia. Koulutuksen tavoitteena on oppia teorian ja harjoittelun avulla tilan, henkilöiden ja kohteiden kuvailua erilaisilla menetelmillä.

Lounaaksi kannattaa ottaa omat eväät. Näin säästyy aikaa itse koulutukseen ja harjoitteluun. Lounastauolla tarjolla kahvia ja keksiä. Kahvimaksu 1 e. Ei yleistulkkausta, oma tulkki kannattaa tilata mukaan.

Ryhmään mahtuu 20 osallistujaa. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 2.4.2019 mennessä: tekstiviesti/WhatsApp 044 738 0191 tai sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi

Kurssit

Hakuohjeet ja yhteystiedot löytyvät Toimintakalenterista.

Mielen ja kehon hyvinvointikurssi senioreille

Aika ja paikka: 23.–26.4. (viikko 15), Kylpylähotelli Rokua, Rokua.

Kohderyhmä: Seniori-ikäiset kuulonäkövammaiset (etusija Pohjois- ja Itä-Suomi), 8 kurssilaista.

Tavoite ja sisältö: Kurssilla huomioidaan ikäihmisten niin fyysiset kuin psyykkiset voimavarat sekä kuurosokeudentuomat erityishaasteet. Kunnosta ja terveydestä kannustetaan huolehtimaan. Omaehtoiseen lihaskunnon ylläpitämiseen ohjaamista. Asiantuntijaluentoja ikääntyneiden ravitsemuksen erityispiirteistä. Vertaisryhmässä pohditaan ikääntymisen vaikutusta elämään. Kurssilaiset saavat monipuolisesti tietoa osa-alueista, joista kokonaisvaltainen hyvinvointi koostuu sekä niistä tahoista mistä tukea, apua ja ohjausta voi saada. Tietoa ikäihmisille tarkoitetuista palveluista ja apuvälineistä sekä tukihenkilötoiminnasta ja arjen monipuolistamisesta.

Hinta: Matkakulujen omavastuu Kelan omavastuun mukaan.

Hakemukset ja yhteyshenkilö: Suomen Kuurosokeat ry, Päivi Ojanperä, Käsityökatu 41, 70100 Kuopio, puh. 040 4818 242, paivi.ojanpera@kuurosokeat.fi

Voit tiedustella mahdollisia vapaita paikkoja.

(Huom! Mielen ja kehon hyvinvointikurssista 9.–12.4. on virheellinen tieto Toimintakalenterissa, kurssia ei ole.)

Kuulonäkövammainen lapsi perheessä

Aika ja paikka: 25.–28.4. (viikko 17) Kylpylähotelli Peurunka, Laukaa.

Kohderyhmä: Alle 18-vuotiaiden kuulonäkövammaisten lasten perheet, 10 perhettä.

Tavoite ja sisältö: Kurssin tavoitteena

on perheiden jaksamisen lisääminen. Se tarjoaa perheille mahdollisuuden tavata muita perheitä ja vertaisryhmissä pohtia, jakaa ja kehittää erityisesti haasteellisissa tilanteissa selviytymistä. Asiantuntijaluentoja ja keskusteluja lapsen psyykkisestä hyvinvoinnista ja oireilusta, lapsen itsetunnon tukemista, perheen ja sen jaksamisesta. Tietoa myös näkemisestä, kuulemisesta sekä niihin liittyvistä apuvälineistä, kommunikaatiosta ja erilaisista tukipalveluista. Toiminnallista ohjelmaa, osa suunnattu lapsille ja vanhemmille erikseen.

Hinta: Matkakulujen omavastuu Kelan omavastuun mukaan.

Hakemukset ja yhteyshenkilö: Suomen Kuurosokeat ry, Harri Peltola, Kalevankatu 10, 40100 Jyväskylä, puh. 040 505 4683, harri.peltola@kuurosokeat.fi

Voit tiedustella mahdollisia vapaita paikkoja.

Tasapainoa mieleen ja kehoon -kurssi

Aika ja paikka: 7.–10.5.2019. Kylpylähotelli Rauhalahti, Kuopio.

Kohderyhmä: Kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset aikuiset, 8 kurssilaista.

Tavoite ja sisältö: Kurssin tavoitteena on lisätä ja vahvistaa kurssilaisten jaksamista arjessa. Fyysiset ja psyykkiset voimavarat sekä kuurosokeuden tuomat erityishaasteet huomioidaan kurssilla. Vertaisryhmässä pohditaan mielen ja kehon tasapainon vaikutusta elämään. Kurssilaiset saavat monipuolisesti tietoa osa-alueista, joista kokonaisvaltainen hyvinvointi koostuu sekä mistä tukea, apua ja ohjausta voi saada. Kurssilaiset tekevät ohjatusti itselleen suunnitelman oman hyvinvointinsa parantamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Kurssilaisten kannattaa tilata tulkki koko kurssiohjelman ajaksi, (myös ruokailujen, kahvien ja iltaohjelmien). Lisäksi kurssille tulee mukaan kolme viittomakielenohjaajaopiskelijaa opettajansa kanssa. Opiskelijat voivat toimia noin 1–2 kurssilaiselle oppaana. Opiskelijat voivat opastaa sopimuksen mukaan pieniä tuokioita myös niille, joilla on tulkki (esim. ruokailutilanteissa ja kahvilla).

Voit tiedustella mahdollisia vapaita paikkoja.

Hakemukset ja yhteyshenkilö: Suomen Kuurosokeat ry, Päivi Ojanperä, Käsityökatu 41, 70100 Kuopio, puh. 040 481 8242, paivi.ojanpera@kuurosokeat.fi

Ilmoitukset

Kaikilla aisteilla -kurssi

Aika ja paikka: I-osa 20.–24.5. (viikko 21) ja II-osa 19.–23.8. (viikko 34) Kuurosokeiden Toimintakeskus, Insinöörinkatu 10, Tampere.

Kohderyhmä: Aikuiset kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset

Tavoite ja sisältö: Oppia hyödyntämään omia aistejaan kokonaisvaltaisesti. Kaksiosaisella ryhmäkurssilla herkistellään aisteja erilaisten harjoitteiden ja kokemusten avulla. Harjoitellaan mm. käsillä hahmottamista, maku- ja hajuaistin erottelua, tasapainoaistin käyttöä sekä jaetaan kokemuksia vertaisryhmässä.

Hakemukset ja yhteyshenkilö: Suomen Kuurosokeat ry, Kaija Pekkanen, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere. Puh. 0400 965 671, kaija.pekkanen@kuurosokeat.fi

Hakuaika päättyy ma 29.4.2019.

Perheen voimavarat -kurssi

Aika ja paikka: 4.–7.6.2019. Liikuntakeskus Pajulahti, Nastola.

Kohderyhmä: Kurssi on tarkoitettu perheille, joissa toinen tai molemmat vanhemmat ovat kuulonäkövammaisia. Mukaan otetaan 4–5 perhettä, joiden lapset ovat alakouluikäisiä tai alle kouluikäisiä.

Tavoite ja sisältö: Vanhemmuuden tukeminen ja perheen hyvinvoinnin lisääminen sekä perheenä toimimisen tukeminen. Kurssilla käydään läpi perheen elämänvaiheita ja haasteita sekä tukea tarjoavia mahdollisuuksia ja tahoja. Tavoitteena on erityisesti perheen kommunikaation löytyminen. Kurssi antaa tietoa kommunikaatiosta monipuolisesti ja sitä pohditaan kunkin perheen osalta yksilölliset tarpeet huomioiden. Mahdollisuus kokemusten ja hyviksi havaittujen toimintatapojen jakamiseen ja miettimiseen vertaisryhmissä. Yhteistä ohjelmaa koko perheelle, sekä erikseen lapsille ja aikuisille.

Hakuaika päättyy ti 30.4.2019.

Hinta: Matkakulujen omavastuu Kelan omavastuun mukaan.

Hakemukset ja yhteyshenkilö: Suomen Kuurosokeat ry, Päivi Ojanperä, Käsityökatu 41, 70100 Kuopio, puh. 040 4818 242, paivi.ojanpera@kuurosokeat.fi

Helsingin viriketoiminta

Erilaiset niksit ja uudet ideat

To 4.4. klo 9.30-12.00 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto 4. krs, Marjaniementie 74,

Helsinki. Mitä ideoita, niksejä ja vinkkejä on olemassa erilaisiin arjen askareisiin, kuten esim. keittiössä, siivouksessa, vaatehuollossa ja ompelussa? Keskustelua vertaishenkilön kanssa. Jaetaan vinkkejä muille. Voit ottaa myös aiheeseen sopivia tavaroita mukaan. Mukana virikeohjaaja Anita Palo. Paikalla kaksi yleistulkkia. Kahvitarjoilu (1 e). Tämän jälkeen voit halutessasi jatkaa kuntopiiriin.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 1.4.

Kuntopiiri

To 4.4, 11.4. ja 25.4. kello 13–16 Iiris, 2. krs. Ohjaajana Jaana Marttila. Kuntoharjoittelua, vesijumppaa, uintia ja saunomista. Paikalla kaksi yleistulkkia. Oma pyyhe mukaan. Huom! To 18.4. ei ole kuntopiiriä.

Omenapiiri eli koulutus iPhonen käyttöön

Ti 9.4. klo 13–15 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Järjestäjät viriketoiminta, Helsingin aluepalvelu yhteisyössä Helsingin Uudenmaan Näkövammaiset ry:n (HUN) kanssa. Vetäjinä HUN:sta Ritva Heinlampi, Kalle Haukka ja Ibrahim Milanovic. Mukana palveluasiantuntija Heli Lappalainen ja virikeohjaaja Anita Palo. Ei yleistulkkausta. Kahvitarjoilu (1 e). Ilmoittaudu viimeistään to 4.4. Anitalle tai Helille: heli.lappalainen@kuurosokeat.fi ja 040 553 9069. Ryhmään otetaan korkeintaan kahdeksan osallistujaa. Ilmoittautuessa kerro, onko sinulla iPhone käytössäsi.

Pannu kuumana

To 11.4. klo 10–12 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Järjestäjinä viriketoiminta ja Helsingin aluepalvelu. Yhdessäoloa, keskustelua ja kahvittelua. Paikalla virikeohjaaja Anita Palo ja palveluasiantuntija Heli Lappalainen. Kahvitarjoilu (1 e). Ei yleistulkkausta. Voit jatkaa tapahtuman jälkeen halutessasi kuntopiiriin.

Kauneuspäivä ja Oriflamen esittely

La 13.4. klo 10–20 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Jalkahoitoa, hierontaa, tukan leikkausta, kasvohoitoa, käsihoitoa ja Oriflamen esittelyä (esittely klo 11–16). Hoidot ja hinnat Anitan lähettämästä sähköpostista. Paikalla kaksi yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Kahvitarjoilu (1 e). Omat eväät voi ottaa mukaan.

Ilmoittaudu Anitalle ma-su 25.3.–7.4. välisenä aikana.

Epyptiläinen ravintola El Karim

Ti 23.4. klo 16–20 Helsingin Käpylässä. Os. Koskelantie 52.

Ruokailut ym. omakustanteisia. Paikalla ei yleistulkkausta.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 11.4.

Kommunikaatiopiiri

Ke 24.4. klo 13–16 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. "Hyvässä hengessä muisteloita" -keskustelutuokio yhdistyksen alkuajoista ja toiminnanjohtajista. Järjestämme samalla ideapajan, jossa voisimme jo nyt miettiä, miten haluamme juhlia yhdistyksen 50-vuotista taivalta 2021. Paikalla virikeohjaaja Anita Palo ja kommunikaatiotyöntekijä Sanna Nuutinen. Paikalla kaksi yleistulkkia. Kahvitarjoilu (1 e).

Ilmoittaudu viimeistään ti 16.4. Anitalle tai Sannalle: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi ja 044 7380191.

Ennakkotietoa toukokuusta:

Kommunikaatiopiiri / retki Åvikiin

Ke 29.5. kello 7.45–18.15. Kommunikaatiopalvelut ja Helsingin viriketoiminta tekevät yhteisen retken Kuurojen Palvelusäätiön Åvikin asumisyksikköön Hyvinkäälle.

Kokoontuminen klo 7.45 Helsingin päärautatieasemalle. Lähijunalla kello 8.10 Hyvinkäälle, perillä klo 8.54. Ilmoita mikäli tulet omalla autolla tai muuta reittiä. Kello 10.00 alkaen tutustumiskierros. Tuolijumppa, lounas ja asukkaiden tapaamista. Iltapäivällä mahdollisuus vapaaseen keskusteluun asukkaiden kanssa.

Tarkempi aikataulu ja ohjelma ilmoittautuneille. Ei yleistulkkausta, tilaa tarvittaessa oma tulkki. Matkat ja ruokailu omakustanteisia. Mukana virikeohjaaja Anita Palo, kommunikaatiotyöntekijä Sanna Nuutinen ja kommunikaatiopäällikkö KT Riitta Lahtinen.

Ilmoittaudu viimeistään ti 30.4. Anitalle: anita.palo@kuurosokeat.fi, tekstiviestit / WhatsApp 040 8377896 tai Sannalle: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi ja 044 7380191. Ilmoita samalla erikoisruokavaliosi.

Sekalaista

Huhtikuun Tuntosarven viimeinen ilmoitusten jättöpäivä on 1.4.2019 klo 12. Ilmoitukset voi lähettää osoitteeseen viestinta@kuurosokeat.fi.

Päivyri

14.4. Eduskuntavaalit

24.4. Kansainvälinen opaskoirapäivä ■